

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या
जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास
प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाच्या
जाती प्रमाणपत्रांच्या कार्यपद्धतीबाबत.
वास्तव्याच्या अटीबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, व विशेष सहाय्य विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : लवेसू २००४/प्रक्र. ८ /मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १० मार्च , २००५

वाचा :- (१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
क्रमांक-सीबीसी १०/२००१/प्रक्र. १२०/मावक-५, दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१

प्रस्तावना :- संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर
मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाच्या जाती प्रमाणपत्रासंबंधीची कार्यपद्धती विहित
केली आहे. त्या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट "अ" येथील नियम क्रमांक २३(४) प्रमाणे
अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गातील
व्यक्तींना अनुक्रमे दिनांक १० ऑगस्ट, १९५०, दिनांक २१ नोव्हेंबर, १९६१, दिनांक १३ ऑक्टोबर,
१९६७ व दिनांक १३ जून, १९९५ या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्रातील मूळ ठिकाणचे वास्तव्याचे पुरावे
जाती प्रमाणपत्र देणा-या सक्षम प्राधिका-याकडे सादर करावी लागतात. या नियमामुळे महाराष्ट्रातील
विद्यार्थी व गरजू व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे मिळवितांना बराच त्रास होतो. प्रचलित नियमानुसार सन
१९५० मध्ये कायमचे वास्तव्य जेथे होते, त्या क्षेत्राच्या सक्षम प्राधिका-याकडे अर्जदारास अर्ज करावा
लागतो. वास्तविक ते क्षेत्र त्यांनी किंवा त्याच्या वडिलांनी पूर्वीच सोडलेले असते आणि कायमचे
वास्तव्य दुस-या ठिकाणी झालेले असते. त्यांना त्यांच्या सध्याच्या वास्तव्याच्या ठिकाणी असणा-या
सक्षम प्राधिका-याकडे अर्ज करता यावा यासाठी ब-याच दिवसापासून मागणी करण्यात येत होती. सदर
मागणी विधानसभेत दिनांक १७ डिसेंबर, २००४ रोजी मान्य करण्यात आली.

(कृ.मा.प.)

शासन परिपत्रक :- अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे मिळवितांना विहित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयातील कार्यपद्धतीनुसार दिनांक १० ऑगस्ट, १९५०, दिनांक २१ नोव्हेंबर, १९६१, दिनांक १३ ऑक्टोबर, १९६७ व दिनांक १३ जून, १९९५ या तारखांना कायम वास्तव्याची व सक्षम अधिका-याबाबतची अट म्हणून लागू करण्यात आलेल्या आहेत. सदर कायम वास्तव्याची अट व सक्षम अधिका-याबाबतची अट महाराष्ट्रातील मुळ मागासवर्गीय घटकांकरिता शिथील करण्यात येत आहे. याचा लाभ बाहेरच्या राज्यातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतरित झालेल्या मागासवर्गीय घटकांना मिळणार नाही. महाराष्ट्र राज्याची सर्वसाधारण वास्तव्य असलेली व्यक्ती एका जिल्ह्यातून दुस-या जिल्ह्यात शिक्षण व नोकरी इत्यादी करिता स्थलांतरीत झालेली असेल व अशा व्यक्तीने स्थलांतरित झालेल्या ठिकाणी कायमचे वास्तव्य केले असेल, तर ती व्यक्ती जातीच्या प्रमाणपत्रासाठी त्या क्षेत्राच्या सक्षम प्राधिका-याकडे अर्ज करू शकतील. मात्र सक्षम अधिका-यांनी संबंधित अर्जदार किंवा त्याचे कुटुंब दिनांक १० ऑगस्ट, १९५०, दिनांक २१ नोव्हेंबर, १९६१, दिनांक १३ ऑक्टोबर, १९६७ व दिनांक १३ जून, १९९५ रोजी महाराष्ट्र राज्याचे कायम रहिवासी आहेत. याबाबतची खात्री करणे अनिवार्य राहील. मात्र सक्षम अधिका-याला काही शंका असल्यास, त्यांच्या मुळच्या रहिवासाच्या ठिकाणच्या संक्षम प्राधिका-याकडून त्यांच्या वास्तव्याबाबतची चौकशी करून किंवा गृह चौकशी करून आवश्यक पुरावे मागू शकतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. वा. मेहर)

प्रति,

¶ IV a{EE+EESE a{EESE E,
EE a{E EJEQ a{EESE a{EESE E,
o{E EC EJEQ @IV a{E EJEQ,
o{EESE E, EJEQ @IV a{E EJEQ + E{EEEM, E{EE<C
o{EESE E, o{EE EEX a{E E{EEO EEX E E{EEEM, E{EE+Ea{E, E{EE<C

